

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZKF.810.1.2026

**WYJAŚNIENIA
dotyczące zakazu prowadzenia i finansowania przez partię polityczną
uczestniczącą w wyborach działalności na rzecz upowszechniania jej celów
programowych**

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z kierowanymi do niej pytaniami dotyczącymi zakazu prowadzenia i finansowania przez partię polityczną uczestniczącą w wyborach działalności na rzecz upowszechniania jej celów programowych, określonego w art. 141 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1261), wyjaśnia, co następuje.

Zgodnie z art. 141 § 2 Kodeksu wyborczego, od dnia przyjęcia przez właściwy organ wyborczy zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego do dnia wyborów, partia polityczna, która samodzielnie utworzyła komitet wyborczy lub wchodzi w skład koalicji wyborczej, nie może prowadzić i finansować działalności na rzecz upowszechniania jej celów programowych. Zakaz ten ma zapobiegać obchodzeniu przez partie polityczne i komitety wyborcze przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215) oraz Kodeksu wyborczego, określających zasady finansowania przez partie polityczne ich udziału w wyborach i zasady finansowania kampanii wyborczej przez utworzone przez nie komitety wyborcze. Prowadzenie i finansowanie przez partię polityczną z jej środków działalności na rzecz upowszechniania jej celów programowych w czasie, gdy uczestniczy ona w wyborach, pozwalałoby bowiem na faktyczne prowadzenie i finansowanie kampanii wyborczej z naruszeniem zasady finansowania udziału partii w wyborach wyłącznie ze środków jej Funduszu Wyborczego, tj. w sposób niezgodny z przepisami ustawy o partiach politycznych (art. 35 ust. 2 ustawy) oraz wbrew zasadzie wyłączności komitetów wyborczych na prowadzenie i finansowanie kampanii wyborczej (art. 84 § 1 i art. 126 Kodeksu wyborczego). To naruszałoby zasadę jawności finansowania kampanii wyborczej (art. 125 Kodeksu wyborczego) i pozwalało omijać przepisy określające limity wydatków komitetów wyborczych (art. 135 § 1 Kodeksu wyborczego i przepisy szczegółowe, do których on odsyła). Jednocześnie jednak należy

zauważyć, że wykładnia art. 141 § 2 Kodeksu wyborczego musi uwzględniać zasadę wolności działania partii politycznych, określoną w art. 11 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśnia w związku z powyższym, że w okresie od dnia przyjęcia przez właściwy organ wyborczy zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego do dnia wyborów partia polityczna, która samodzielnie utworzyła komitet wyborczy lub wchodzi w skład koalicji wyborczej w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzanych na obszarze całego kraju, nie może prowadzić i finansować działalności na rzecz upowszechniania celów programowych partii politycznej w żadnej formie i w żadnym zakresie.

Natomiast partia polityczna uczestnicząca w wyborach przedterminowych, uzupełniających, ponownych lub wyborach do nowych rad, przeprowadzanych lokalnie, w okręgu wyborczym lub w jednostce samorządu terytorialnego, w okresie od dnia przyjęcia przez właściwy organ wyborczy zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego do dnia wyborów, nie może podejmować działań na rzecz upowszechniania celów programowych partii politycznej **kierowanych do wyborców uprawnionych do udziału w tych wyborach** i mogących wpłynąć na ich decyzje wyborcze. To partia polityczna, jako podmiot zobowiązany do przestrzegania prawa, musi samodzielnie dokonywać oceny legalności podejmowanych przez siebie działań. Należy podkreślić przy tym, że naruszenie przez partię polityczną zakazu określonego w art. 141 § 2 Kodeksu wyborczego stanowi jednocześnie naruszenie art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych i naruszenie – przez komitet wyborczy – art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, czego konsekwencją może być odrzucenie sprawozdania finansowego partii politycznej i sprawozdania finansowego komitetu wyborczego oraz odpowiedzialność karna określona w przepisach karnych obu tych ustaw.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak